

Lasten kanssa omatoimisesti- Sorrento on hikeä, hupia ja hääjuhlia

19.10.2019 6.00

Jyrkkä Amalfin rannikko Italiassa ei ole paras perhekohte, mutta lapsirakkaat italialaiset, kylmä jäätelö ja hopeinen kuu lumosivat lopulta niin lapset kuin aikuisetkin.

TEKSTI: KIRSI SAIVOSALMI

KUVAT: KIRSI SAIVOSALMI, MIMMI NIETULA ja HANNA NIETULA-MONTELLA

Viisihenkinen perheemme matkusti Sorrenton koston kuumaan syyskuuhun melkein vahingossa, kun saimme yllätyskutsun suomalais-italialaisiin häihin. Epäröimme, sillä alue jyrkkine maastoineen ja piskuisine uimarantoinen ei internetin perusteella vaikuttanut perhekohteelta.

Kuvat kimaltelevasta Välimerestä ja sitruunapuulehdoista sekä lasten rakkaus spaghetti bologneseen saivat meidät aikuiset hetyämään. Onneksi. Napoli ja Vesuviuksen tulivuori jäivät +35 -asteen paahteessa näkemättä, mutta me löysimme omat huvit. Nelivuotiaamme melkein oppi uimaan, tyttäremme ihastui friteerattuihin mustekaloihin ja neljäsluokkalainen esikoispoikamme pääsi verryttelemään niin englannin kuin italian kielen taitojaan. Äiti ja isä saivat maistaa la dolce vitaa, ihanaa elämää.

Iltaelämää Marina Granden varrella.

Matka ei alkanut lupaavasti. Saavuimme Rooman Fiumicinon lentokentälle syyskuun ensimmäisenä päivänä. Lentokentältä puuttui ilmastointi eivätkä liukuportaat olleet toiminnassa. Jonotimme hissin edessä hiki otsalla, kuusi isoa laukkuja keikkui käryissä ja puristimme lapsia kädestä sieppauspelon vallassa. Terminaalista on pitkä kävelymatka autovuokraamoon ja lapset säntäilivät ympäriinsä ihmisviliinässä. Saimme kuitenkin vuokra-auton.

Lähtiessämme ohitimme lentokentän kyljessä olevan juna-aseman, jolta pääsisi perille Sorrentoon parilla vaihdolla. Hylkäsimme junamatkustamisen jo kotimaassa. Pienten lasten ja suurten matkalaukkujen kanssa se tuntui liian hankalalta. Lisäksi sciopero, lakko on ennenkin yllättänyt meidät Italian junaliikenteessä. Löysimme helposti Napoliin johtavalle A1-moottoritielle. Kolmessa tunnissa olimme ajaneet 250 kilometriä ja päässeet ehjinä perille Sorrentoon. Pimeässä ja nopeatempoisen liikenteen keskellä majapaikkaa ei ollut niin helppo löytää kuin navigaattorilla varustautuneina luulimme. Kunnan karttaa ei tietenkään tullut mukaan.

Pelkän arvailun ja suuntavaiston perusteella löysimme lopulta määränpäähän ja asetuiimme Esperidi Resort -hotelliimme, joka sijaitsee Sant Agnellon kylässä kolmisen kilometriä Sorrenton keskustasta.

Internetistä löytämämme hotelli tarjosi yhdeksän-, seitsemän- ja nelivuotiaalle lapsillemme riittävän kokoisen uima-altaan sekä tilaa juoksennella pelkäämättä heidän joutuvan kaahaavien skoottereiden alle. Sitruuna-, banaani- ja oliivipuiden varjostama keskihintainen hotelli ympäristöineen osoittautuikin keitaaksi hälinän keskellä.

Sorrenton keskustan hotellit ovat lähellä ostoskatuja, mutta isoja uima-altaita ja rauhaa liikenteeltä oli turha hakea. Amalfin alueen kylät on rakennettu tiiviisti ja kadut ovat kapeita. Näköalat Tyrrhenanmerelle jyrkkien rantakallioiden reunalla riippuvista hotelleista ovat uskomattomat.

Jo ensimmäisellä, fiilistelyksi kaavailemallamme iltakävelyllä seitsemänvuotias tyttäremme ilmoitti, ettei pidä Sorrentosta. On kuulemma liikaista, meluista, kuumaa ja pimeää. Jalkakäytävät ovat kapeita ja kävelykadutkin hämäästä. Tallustellessamme kaikessa rauhassa näyteikkunaostoksilla yksi jos toinenkin skootteri sujahti ohitsemme.

Tuossa vaiheessa edessä olevat seitsemän lomapäivää alkoivat tuntua haasteelta.

Onneksi oli uima-allas. Matkustimme lähes 2500 kilometriä jylhien ranta-maisemien ja smaragdinvihreiden Välimeren aaltojen luo päästäksemme joka päivä uimaan altaassa, joka oli kooltaan 12x20. Pelkkä ajatus uimarannalle lähdistä uuvutti, pysäköintipaikat olivat tiukassa ja kapeille rannoille oli raahustettava jyrkkiä polkuja pitkin. Aurinkoa otetaan laitureilla, joilta pikkulapset pääsevät helposti putoamaan. Aallonmurtajat pitivät hauskimmat uimapatjatyrskyt poissa.

Haaveilimme turhaan tunnin ajomatkan päässä sijaitsevan, maailmankuulun Pompein rauniokaupungin näkemisestä tai Napolista, jonne olisi päässyt auton sijasta myös yhteysluksella. Kun lämpömittari ylittää +35 astetta ja ilmankosteus on 80 prosenttia, alkaa aktiivisinkin matkailija vilkuilla sinisenä kimmeltävän piscinan suuntaan. Ei lohduta, että taksikuskimme Vittorio kertoi korkeiden lämpötilojen olevan poikkeuksellisia tuohon vuodenaikaan.

Loppujen lopuksi uima-altaalla ei ollut hullumpaa. Lapset sukeltelivat tuntikausia. Lueskelin aurinkotuolissa sitruunapuun alla. Vilkkain sesonki oli ohi, joten saimme viettää allashetkiä usein oman perheen kesken.

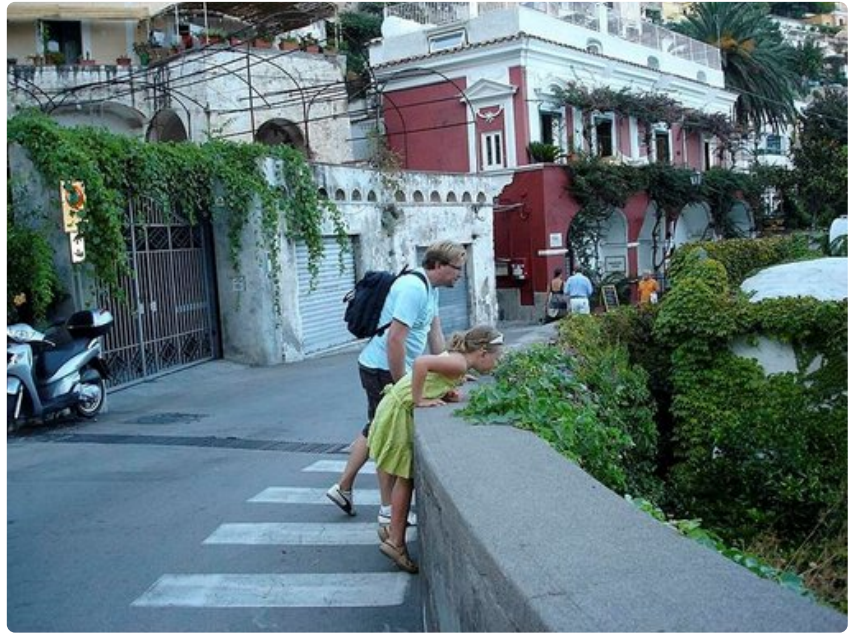
Yllättävintä mitä voi sattua on, että saa puusta tipahtavan sitruunan päähänsä.

Väiillä tilasimme altaanhoitaja Luigilta lasilliset kylmää prosecco aurinkotuolin viereen. Luigi oli sympaattinen eikä toivottavasti vain juomarahojen takia. Hän pelleili lasten kanssa, vaikutti vilpittömän kiinnostuneelta Suomen lipun väreistä ja tiesi, että maailmankuulu valkopartainen punalakkii, babbo natale asuu meillä. Suomalaisia ei tosin hotellissa näkynyt. Enemmän on ranskalaisia, hollantilaisia, brittejä ja tietenkin italialaisia.

- Työskentelen altaalla seitsemänä päivänä viikossa kymmenestä kuuteen. Lokakuusta maaliskuuhun hotelli on suljettu, kertoo Luigi horjuvalla englannillaan. Meille ei selviä, miten Luigi silloin elättää perheensä. Luigi kantaa eteemme itse poimimiaan viikunoita ja valmiiksi siivuttamia meloniviipaleita ilmaiseksi. Hän vaatii maistamaan spritzia, juomaa johon hän on sekoittanut appelsiinilikööriä, proseccoja ja soodaa. Salute!

Hääpari Adriani Montella ja Hanna Nietula-Montella saapuu vihkipaikalle San Francescan kirkon kauniiseen pylväikköön, jossa suoritetaan siviilivihkimiset.

Positanon kaunis kylä on täynnä portaita ja kapeita kujia. Rantaan on jyrkkä pudotus.

Salute! Tuore aviopari Adriano ja Hanna kohottavat maljan lähisuvun kanssa.

Sorrenton keskus Piazza Tasso täyttyy iltaisin matkailijoista ja paikallisista. Kaupat ovat avoinna iltakymmeneen. Ristorantet ja pizzeriat täyttyvät vasta yhdeksän maissa. Piazza Tassolta lähtee kaksi kauppakatua, Corso Italia suljetaan illaksi liikenteeltä ja Via San Cesareon liikkeitä ostamme tuliaisiksi paikallista limoncellolikööriä, korallikoristeita sekä laadukasta nahkatavaraa sopuhintaan. Corso Italiassa sijaitsevasta jäätelöbaari Primaverasta saa 72 eri makuista jäätelöä. Tavanomaisten suklaan, melonin, sitruunan ja pistaasin lisäksi on erikoisuuksia. Hello Kitty -jäätelöstä tuli tyttäreemme suosikki. Lapset alkoivat pikkuhiljaa rentoutua. Pehmeää ja kylmää jäätelöä nuoleskellessa katselemme jäätelöbaarin seinälle ripustettuja valokuvia. Omistajan täytyy olla hulluna julkimoihin, joita hän on kuvista päätellen kutsunut jäätelöbaariinsa monia. Hinnatkin ovat jetsset-luokkaa, viidestä tötteröstä pulitamme melkein kolmekymppiä.

Yhdeksänvuotias poikamme on nähnyt elämää sen verran, että osaa pelätä kun vuokra-Volvomme kylki hipoo jyrkänteen reunakaidetta. Sorrenton ja pienen Positanon kylän välinen kymmenen kilometrin rannikkotie kiemurtelee kuin käärmä jyrkänteen reunalla eikä kuljettaja uskalla vilkaista henkeäsalpaavia näköaloja kuin häthätää. Monet tulevat paikallisella kerran tai kaksi tunnissa kulkevalla SITA-bussilla. Oikeastaan tie ei ole pahimmasta päästä, EU on rahoittanut sen kunnostamista niin, että sillä pystyy jopa ohittamaan.

Tai ainakin italialaiset pystyvät. Rannikolla riittää kauniita kyliä, kuten Amalfi, Praiano ja Ravello. Vuokra-autolla liikkeessä huomaamme, että mutkittelevat tiet ja pysäköintipaikan hakeminen vievät aikaa, joten tyydymme Positanon retkeen.

Positanon pastellinsävyiset talot on kiilattu jyrkkään vuorenrinteeseen ja ne näyttävät siltä kuin saattaisivat tipahtaa mereen koska tahansa. Kylätie Positanon on yksisuuntainen eli on jatkettava alaspäin yhä kapeammaksi ja mutkaisemmaksi käyvää tietä. Väistelemme poukkoilevia matkailijoita, suurpiirteisesti pysäköityjä pakettiautoja, irrallaan jolkottelevia koiria ja kärsimättömästi ohittelevia vespoja.

Ajamme helpottuneina maksulliseen parkkitaloon vain huomataksemme, että edempänä olisi ollut tarjolla ilmaisia tienvarsipaikkoja sekä tilava parkkitalo aivan kylän keskustassa. Ehkä kannatti maksaa muutaman euron tuntihinta ja säästää vuokra-auto peltivaurioilta.

Kävelemme mutkittelevaa rantatietä alas kohti kylää. Ilta-auringossa lainehtii Välimeri. Toisella puolella alkaa näkyä tunnelmallisia pikkuravintoloita ja putiikkeja, joissa kaupataan hippityylisiä pellava- ja puuvillamekkoja, käsintehtyjä nahkasandaaleja sekä paikallisten taiteilijoiden töitä. Syyskuussa ikkunoissa luki SALDI, alennusmyynnit olivat alkaneet.

Italialaistarjoilijat tasapainoilevat ruoka-annokset asiakkaille vilkkaasti liikennöidyn tien poikki. Suomalainen vaatisi vaarallisen työn lisän. Pöydät nököttivät lähes autotiellä ja liikenne sujahti ohi puolen metrin päästä ruokailijoista.

Ahtailta kujilta päädyimme Positanon pienelle rantakadulle, Via del Brigantinolle. Sitä reunustavat lukuisat ravintolat ja kahvilat. Istahdimme aivan hiekkarannan tuntumassa sijaitsevan Chez Blackin terassille, jossa nautimme Caprin salaattit ja parmankinkkuun käärityt meloniviipaleet. Lasten testivertailussa spaghetti bolognese sijoittui korkealle. Paikallisen Falanghina-alkoholin kera hinta viiden hengen kevyestä aterialaasta kipusi sataan euroon. Merinäkömystä on maksettava. Pian kuitenkin tajuamme, että Positanon vierailumme ajoitus on täydellinen.

Aurinko laskee kukkuloiden taakse, taivas syvenee tummansiniseksi ja yhtäkkiä huomaamme täysikuun. Se roikkuu taivaalla suurempana kuin olen koskaan nähnyt ja luo hopeisen sillan ulieliaan meren ylle. Istumme laiturin reunalla lasten kanssa, katselemme rannalla ylösalaisin makaavia kalastajaveneitä - sinisiä, valkoisia ja punaisia - sekä Positanon rinteissä sadoittain tuikkivia valoja. Yritän opettaa lapsia laulamaan Hopeista kuuta. Harmi kyllä sanat ovat hukassa sekä suomeksi että italiaksi. Guarda la lu-u-una... tyydymme hoilaamaan. Uudestaan ja uudestaan.

Auringon laskiessa kukkuloiden taakse Positanon kylä jää varjoon.

Näköalapaikalta San Francescon kirkon lähellä voi ihmetellä pieniä uimarantoja ja yhteysalusliikennettä.

Syyskuussa ostoskujat vilisevät elämää, lokakuussa sesonki on ohi.

Sisarpuoleni Hanna on asunut yli kolme vuotta Napolissa, jonne hän päätyi miehen takia, kuinkas muuten. Nyt Hanna ja Adriano olivat italialaissukulaisten helpotukseksi päättäneet virallistaa suhteensa eikä hääjuhlan sivuuttaminen tullut mamman mielestä kysymykseenkään. Hänen mielestään naimisiin ei ole kunnolla menty ilman kunnan hääjuhlaa elinozzea. Romanttisen Sorrenton kirkkoissa häitä järjestetään liukuhintatyylin. Suosituimman San Francescon kirkon eri tiloissa vihkivaloja vannotaan päivittäin jopa 14 kertaa.

- Italialaiset häät ovat oikeastaan aika tylsiä, Hanna varoittaa. Elokuvien perusteella luulin, että italialaishäät täyttyvät tanssista, laulusta ja spontaaneista puheista. Ehei, italialaisissa häissä ohjelma kuulemma koostuu syömisestä, syömisestä ja... syömisestä. Koko ilta, kuusi tuntia putkeen. Puheita? Höpöhöpö, häiritsisivät turhaan ruokailua. Tanssia? Kuka jaksaa, kun vatsa painaa tonnin. Hääjuhlassa istutaan terassiravintolassa meren äärellä ja nautitaan hartaudella kymmenen ruokalajia, eikä hötkyillä aikataulujen tai ohjelman suhteen. Kolmen erillisen alkupalakierroksen, pastan, risoton, pääruuan, kahvimoussen, hedelmä- ja jälkiruokapöydän ja hääkakan nauttimisen ohella seurustellaan, annetaan poskisuudelmia ja otetaan yhteisvalokuvia. Kielimuuri tyrehdyttää kanssakäymisen italialaisten vieraiden kanssa, sillä he osaavat englantia yhtä paljon kuin me italiaa. Pellavapäisiä lapsiamme ihastellaan ja meille hoetaan bellissimoa, johon vastailemme grazie. Pienimmät juoksentelevät pitkin terassia eikä sanoja tarvita. Sukulaissuhteen morsiameen kuitaan hokemalla sorellaa eli siskoa. Paljon hymyilyä ja nyökyttelyä. Pikkuhiljaa alan tottua hääohjelman, seremoniamestarin ja aikatauluhössötyksen puuttumiseen. Mikä ettei. Onpa kerrankin aikaa istua, syödä ja nauttia ilman, että joutuu osallistumaan tietovisailuihin tai muihin leikkeihin. Mereltä ei kantaudu tuulenvirettäkään. Suuri täysikuu valaisee Napolinlahden. Naispuoliset italialaisvieraat käyvät vaihtamassa päiväasunsa kimaltaviin iltapukuihin. Tarjoilijat kaatavat lisää Falanghina-viiniä. Syrjemällä lastenhoitaja viihdyttää lapsivieraita taittelemalla pitkulaisista ilmapalloista eläinhahmoja. Lämpimässä yössä soi vanha Sorrentosta kertova sävelmä, Torna a Surriento. Sydämeni jäi Sorrentoon.

FAKTAT SORRENTO

Sijainti: Campanian maakunnassa, niemimaalla Amalfin rannikolla, jossa muita kyliä ja kaupunkeja ovat muun muassa Positano, Praiano, Amalfi ja Ravello. Sorrentosta pohjoiseen on Napoli ja horisontissa häämöttävä Vesuvius. Lähellä on myös Pompein rauniokaupunki, joka peittyi Vesuviuksen syöksemän tulikuuman laavan alle vuonna 79 jKr. Kaupunki kaivettiin esiin noin 250 vuotta sitten.

Asukasluku: 16500

Etäisyydet: Rooma noin 250 km ja Napoli 50 km

Tärkeimmät nähtävyydet

- Marina Granden satama tunnelmallisine kalaravintoloinen
- Duomo Corso Italia -kadun varrella sijaitsevalta Villa Comunalen puistosta on upea näköala merelle
- Bagno Regina Giovannan jylhä uimaranta parin kilometrin päässä keskustasta
- Sedile Dominovan kirkko
- San Francescon kirkko
- Museo Correale, Sorrenton tärkein museo, joka esittelee alueen taidetta 1600-1800 -luvulta.

www.sorrentotourism.com
www.lonelyplanet.com

PLUSSAT

- o Upeat maisemat ja kauniit rakennukset
- o Mielenkiintoiset retkikohteet Amalfin alueella
- o Ostoskatujen tarjonta
- o Lapsirakkaat paikalliset

MIINUKSET

- o Vilkas liikenne
- o Kapeat kadut ja jalkakäytävät
- o Uimarannat pieniä ja vaikeapääsisiä

Yhteysalus kaartaa kohti Capria. Helpoimmin lauttasatamaan pääsee paikallisbussilla Piazza Tasso -aukiolta.

